

Vergaderjaar 2024–2025

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 902

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 februari 2025

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft op 28 januari 2025 een petitie in ontvangst genomen van de Landelijke Werkgroep Misstanden Stichting Fokus en mij om een reactie gevraagd (brief van 28 januari 2025 met kenmerk 2025Z01401). Met deze brief voldoe ik aan dat verzoek.

Allereerst wil ik mijn waardering uitspreken voor de moed die de betrokkenen hebben getoond door zich uit te spreken over hun ervaringen binnen Stichting Fokus Wonen. Het is belangrijk dat zij dit onder de aandacht brengen, zodat de situatie verbeterd kan worden voor cliënten die bij Fokus wonen. Het gesprek dat ik op 29 januari jongstleden heb gevoerd met de Landelijke Werkgroep Misstanden Stichting Fokus maakte veel indruk op mij. De komende periode blijf ik in contact met de leden van de werkgroep, bijvoorbeeld over meldingen van dreigende stopzettingen van zorg. Ik vind het van groot belang dat cliënten die bij Fokus wonen zich veilig en beschermd voelen in hun omgeving.

In januari ben ik op bezoek geweest bij een locatie van Fokus. Ik ga als Staatssecretaris op veel plekken op werkbezoek om een beeld te krijgen van hoe een organisatie werkt. Ik wil dan zoveel mogelijk met mensen spreken die er zelf wonen en werken. Bij de betreffende locatie hoorde ik ook voorbeelden waar het goed gaat en Fokus gewaardeerd wordt vanwege de eigen regie voor cliënten. Die goede voorbeelden zijn er gelukkig ook. Fokus heeft ook te maken met de uitdagingen die breder in de zorg spelen, zoals tekorten op de arbeidsmarkt. Ook onder deze lastige omstandigheden moet goede en veilige zorg worden geleverd.

De IGJ houdt toezicht op alle zorgaanbieders en dus ook op Fokus. De IGJ beoordeelt en onderzoekt meldingen en signalen. Zij zien dat Fokus gewaardeerd wordt vanwege de eigen regie voor cliënten, maar dat er ook verbeteringen nodig zijn. Om de verbeteringen te volgen kan de IGJ locaties onaangekondigd bezoeken en spreekt ze met de raad van bestuur,

raad van toezicht, ondernemingsraad en centrale cliëntenraad over onderwerpen zoals de afhandeling van klachten, organisatie en uitdagingen op de arbeidsmarkt.

Onder andere door meldingen te monitoren en periodiek overleg te voeren met het bestuur van Fokus houd ik vinger aan de pols bij de voortgang van verbeteringen die Stichting Fokus doorvoert. Dat gaat onder andere om de terugkeer van de rol van teamleiders op iedere locatie als aanspreekpunt voor cliënten en medewerkers. Ook zijn er externe vertrouwenspersonen ingeschakeld, waar cliënten zich kunnen melden als er sprake is van misstanden.

In de petitie vragen de betrokkenen om een onderzoek naar de situatie bij Fokus. Ik heb met Fokus afgesproken om dit onderzoek zo snel mogelijk, zorgvuldig en onafhankelijk te laten uitvoeren door een daarin gespecialiseerd extern bureau. De opdracht wordt afgestemd met mijn ministerie, de IGJ, de cliëntenraad en de medewerkers. Dit onderzoek richt zich op gedrag, sociale veiligheid en bejegening vanuit zowel het cliënt- als medewerkersperspectief. Het doel van dit onderzoek is om te leren en te verbeteren, zodat cliënten bij Fokus zich veilig en beschermd voelen. Daarnaast zet ik de volgende acties in.

Ondersteuning van individuele melders:

- Fokusbewoners met klachten over omgang en bejegening kunnen terecht bij een externe cliëntenvertrouwenspersoon. Ook kunnen zij een klachtenprocedure volgen en zo nodig een uitspraak vragen van de geschillencommissie of de rechter.
- Met Fokus blijf ik de beschikbaarheid van de externe vertrouwenspersonen monitoren. Wanneer de vraag vanuit de cliënten toeneemt, wordt dit opgeschaald.
- Het is belangrijk dat bewoners onveilige situaties in de zorg ook (blijven) melden bij de IGJ.
- Wanneer bewoners er niet uitkomen met deze stappen kunnen zij zich melden bij het Ministerie van VWS. Ik ga samen met Fokus verschillende individuele casussen analyseren om onderliggende patronen te achterhalen en tot oplossingen te komen.

Versnelling van de al in gang gezette verbeteringen op Fokuslocaties:

- Ik stel externe ondersteuning beschikbaar voor het leren en verbeteren op locaties waar wij veel meldingen over ontvangen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de aanpak, kennis en ervaringen die zijn opgedaan in de verpleeghuiszorg en gehandicaptenzorg.
- Samen met betrokken partijen maak ik een analyse van de bijzondere positie van ADL-assistentie/Fokus door de financiering via een subsidieregeling. Wat betekent dit voor de rechtspositie van bewoners, welke kwetsbaarheden brengt dit met zich mee en wat is nodig om het concept toekomstbestendig te maken?

Ik zet deze acties zo snel mogelijk in gang en informeer u na het zomerreces van 2025 over de voortgang.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
V. Maeijer